

Projekt prostego układu cyfrowego

(ścieżka przetwarzania danych z układem sterującym opartym na diagramie ASM)

wersja 0.11 (1.12.2018)

Układ cyfrowy składa się z układu sterującego i układu wykonawczego.

Układ wykonawczy (ścieżka danych) realizuje działania zgodnie z algorytmem lub opisem działania. Efektem projektu układu wykonawczego jest jego struktura i lista sygnałów niezbędnych do wysterowania elementów układu w celu wykonania działań oraz udostępnionych przez układ wykonawczy sygnałów stanu determinujących kolejne etapy pracy układu.

Projekt układu sterowania bazuje na diagramie ASM (rodzaj grafu automatu), w którym pojawiają się odwołania do kluczowych do realizacji przetwarzania sygnałów wejściowych i wyjściowych układu sterowania. Z diagramu ASM należy wyodrębnić stany układu. Podział przetwarzania wyrażonego grafem na kroki - stany bazuje na kolejności kroków przetwarzania (przejściami między nimi) i wyodrębnieniu zbiorów działań (aktywowanych sygnałami sterującymi), które nie mogą być realizowane równocześnie np. ze względu na zależności przyczynowo skutkowe. Po wyodrębnieniu stanów kolejnym etapem jest zapisanie diagramu w formie tablicy przejść automatu i minimalizacja zbioru stanów (usunięcie stanów równoważnych). Kolejnymi krokami realizacji są kodowanie stanów, wybranie sposobu realizacji układu sterowania (rodzaj przerzutników, sposób realizacji funkcji logicznych (np. pamięć ROM), układ mikroprogramowany) i wyznaczenie potrzebnych do realizacji funkcji logicznych lub instrukcji układu mikroprogramowalnego.

Zadanie przykładowego układu cyfrowego:

Zadanie ogólne: sumuj N liczb podawanych kolejno na wejściu jeśli są większe od wartości progu P

Opis połączenia z otoczeniem:

Układ jest włączany za pomocą resetu asynchronicznego i przechodzi do stanu początkowego.

Układ sygnalizuje gotowość do rozpoczęcia nowej pracy, gdy sygnał wyjściowy KONIEC=1.

Żądanie nowej pracy skierowane do układu jest sygnalizowane sygnałem na wejściu START=1.

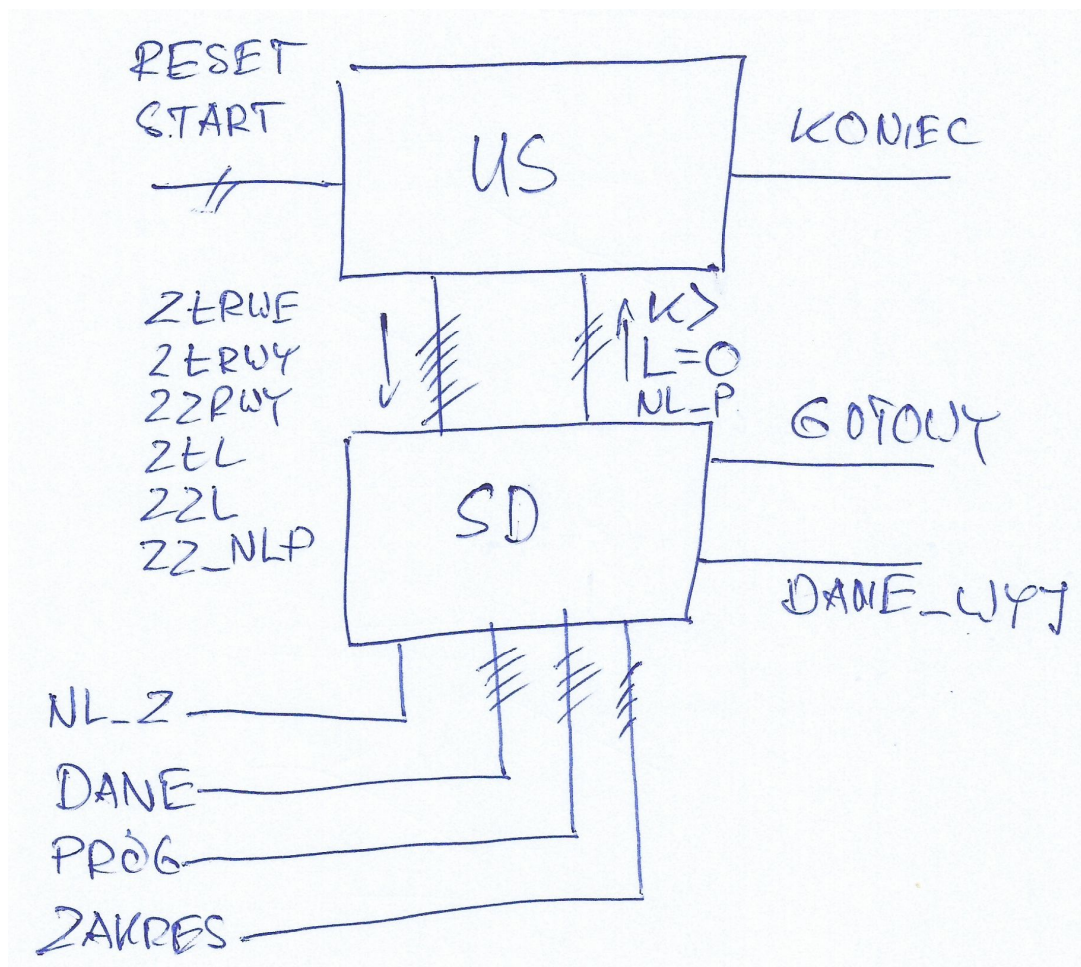
Układ jest gotowy na przyjęcie nowej liczby poprzez GOTOWY=1 na wyjściu.

Podanie nowej liczby na wejście (możliwe gdy układ generuje sygnał KONIEC=0) jest sygnalizowane zboczem narastającym sygnału wejściowego NL_Z - nowa liczba zbocze

Informacja o liczbie liczb do zsumowania jest podawana na wejściu ZAKRES.

Informacja o minimalnej wartości liczb sumowanych podawana jest na wejściu PRÓG.

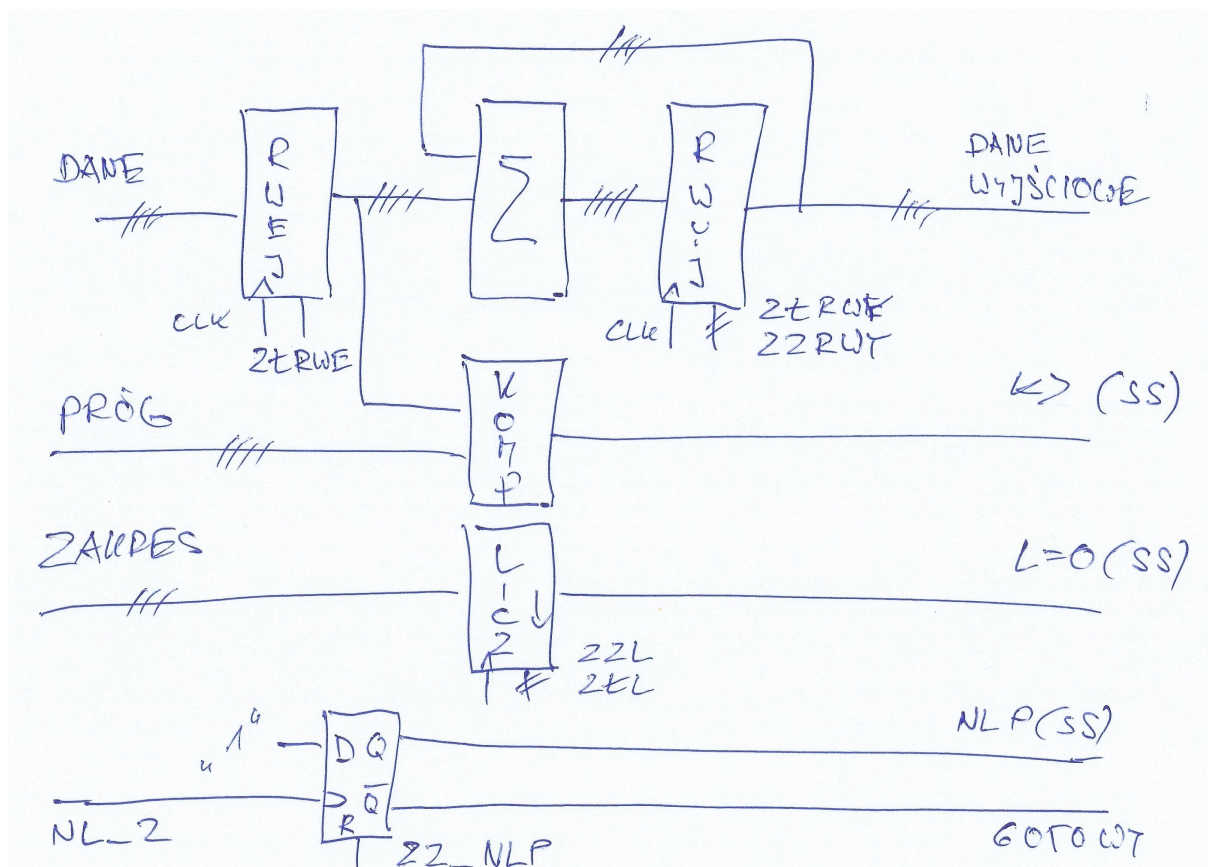
Suma liczb jest dostępna na wyjściu DANE_WYJŚCIOWE gdy KONIEC=1

Rys.1 Struktura urządzenia, współpraca z otoczeniem i współpraca układów.

Zadania szczegółowe – organizacja przetwarzania:

1. Układ po asynchronicznym zainicjowaniu przygotowuje się do pracy i zgłasza gotowość do pracy (KONIEC=1) i gotowość na przyjęcie kolejnej liczby (GOTOWY=1).
2. Układ oczekuje na informacje o nowym zadaniu (START=1). Gdy informacja się pojawi przechodzi do kroku 3.
3. Układ sygnalizuje przejście do realizacji zadania (KONIEC=0).
4. Układ oczekuje na informację o przybyciu nowej liczby (NLP=1) i gdy sygnał na to wskazuje informuje o braku gotowości (GOTOWY=0).
5. Układ wykonawczy sprawdza czy nowa liczba jest w zakresie i w przypadku spełnienia warunku dodaje liczbę do sumy częściowej.
6. Układ wykonawczy zmniejsza liczbę liczb pozostałych do sumowania jeżeli dodał liczbę.
7. Układ wykonawczy sprawdza stan licznika, w przypadku osiągnięcia końca zliczania zapisany zostaje wynik w rejestrze wyjściowym i sygnalizowany jest na wyjściu KONIEC=1 pracy. W przypadku przeciwnym układ sterujący informuje o gotowości na przyjęcie kolejnej liczby usuwając informację o gotowości liczby na wejściu (sygnał NL_P=0) GOTOWY=NIE NL_P.
8. Układ przechodzi do stanu oczekiwania na kolejną pracę (punkt 2).

Rys.2 Struktura układu operacyjnego z sygnałami stanu i sygnałami sterującymi.

Sygnały wejściowe:

DANE

PRÓG

ZAKRES – liczba liczb do sumowania

NL_Z - NOWALICZBAZBOCZE

START

Sygnały wyjściowe:

DANE WYJŚCIOWE

GOTOWY= NIE NL_P

KONIEC

Sygnały sterujące:

ZŁRWE – zgoda na ładowanie rejestru wejściowego

ZŁRWY – zgoda na ładowanie rejestru wyjściowego

ZZRWY – zgoda na zerowanie rejestru wyjściowego

ZŁL – zgoda na ładowanie licznika

ZZL – zgoda na zliczanie licznika

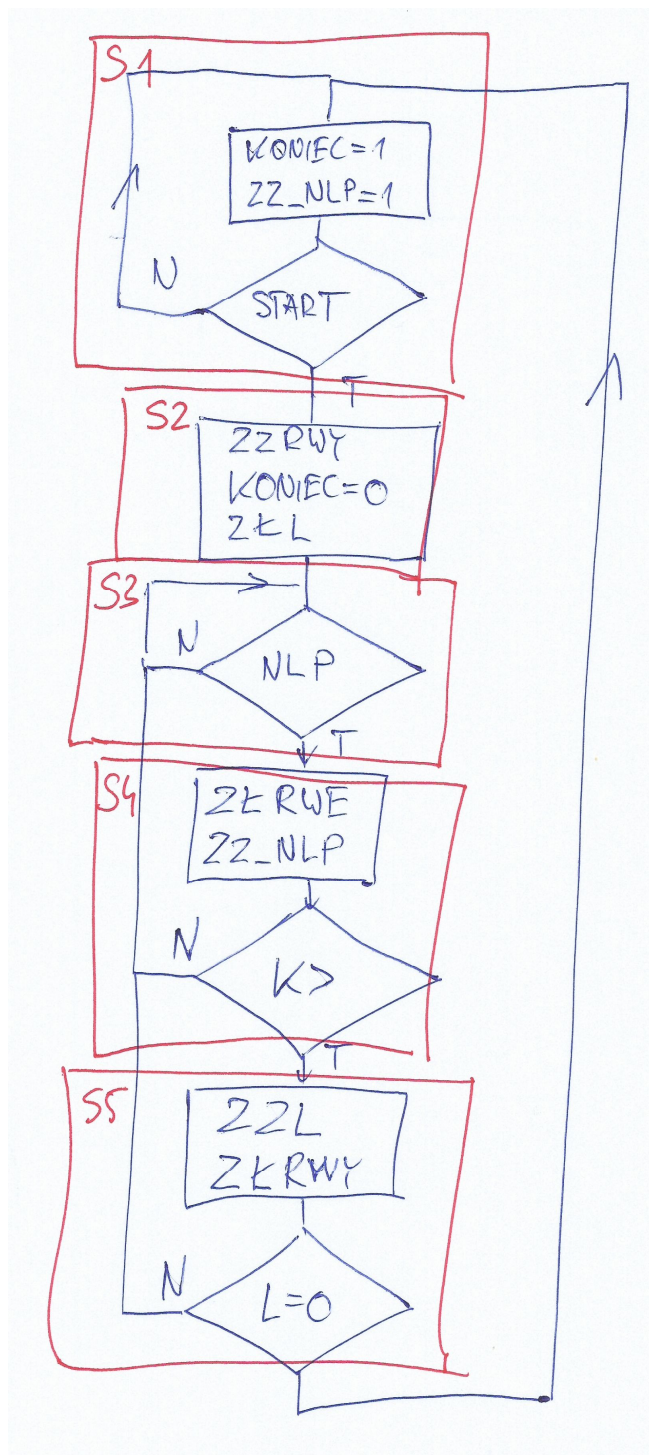
ZZ_NLP – zerowanie NLP, ustalenie GOTOWY=1

Sygnały stanu:

K> - warunek z komparatora

L=0 – stan licznika = 0

NL_P – informacja o dostępności nowej liczby

Rys.3 Diagram ASM dla układu sterowania.

WEJŚCIA/STANY	START		NLP		K>		L=0	
	0	1	0	1	0	1	0	1
S1	S1	S2	X	X	X	X	X	X
S2	S3	S3	S3	S3	S3	S3	S3	S3
S3	X	X	S3	S4	X	X	X	X
S4	X	X	X	X	S3	S5	X	X
S5	X	X	X	X	X	X	S3	S5

Tablica 1. TABLICA PRZEJŚĆ AUTOMATU – UKŁADU STEROWANIA

STAN	KONIEC	ZZ_NLP	ZZRWY	ZłREJWE	ZłL	ZZL	ZłRWY
S1	1	1	0	0	0	0	0
S2	0	0	1	0	1	0	0
S3	0	0	0	0	0	0	0
S4	0	1	0	1	0	0	0
S5	0	0	0	0	0	1	1

Tablica 2. TABLICA WYJŚĆ AUTOMATU – UKŁADU STEROWANIA

Kodowanie 5 stanów wymaga co najmniej wektora o długości 3 bitów

Funkcje wzbudzeń przerzutników są funkcją stanu automatu (3 bity) i 4 zmiennych – razem 7 bitów argumentów.

Funkcje wyjść układu sterowania (7 sygnałów) są funkcjami stanu automatu – 3 bity argumentów. Sposób generacji sygnału ZZ_NLP (sygnał zerowania informacji o dostępności nowej liczby) powinien zapewnić stabilność wartości bez stanów przejściowych (wyjście rejestrowe).